

LANDBRUG OG FISKERI

2011:4 • 4. marts 2011

Pelsdyr og landbrug 2009

Resumé: Pelsdyrbestanden i Danmark består overvejende af mink og i 2009 var der 2,7 mio. minktæver. Herudover er der en lille bestand af chinchilla og ræve på hhv. 14.200 og 1.400 tæver. De fleste pelsdyr er i Jylland, hvor de fleste er i Nordjylland og Vestjylland. En gennemsnitlig pelsdyravler (i 2009) var en mand på 40-49 år, som boede i Nordjylland, hvor han i sit enkeltmandsfirma havde 1.000-1.999 minktæver på sin bedrift. 66 pct. af bedrifterne med pelsdyr er tilknyttet en landbrugsbedrift.

Den gennemsnitlige pris på minkskind var 328 kr. i 2009 mod 195 kr. i 2008, hvor årets produktion var 14 mio. skind i begge år. Der var en produktion af 34.000 chinchilla skind til en gennemsnitlig pris på 323 kr. pr skind i 2009 i forhold til 276 kr. i 2008. Salgsværdien for pelsdyrskind var 4,6 mia. kr. i 2009, hvilket er 8 pct. af den totale salgsværdi for landbruget.

Kort om statistikken: Pelsdyrhold belyses som en produktionsgren i landbruget. Oplysningerne er primært baseret på oplysninger fra Dansk Pelsdyravlerforening og Det Erhvervsstatistiske Register kombineret med Danmarks Statistiks tidligere landbrugsregister.

Pelsdyr- og landbrugsbedrifter

*Færre bedrifter
med pelsdyr*

I 2009 var 66 pct. af pelsdyrbedrifterne placeret på landbrugsbedrifter jf. oversigtstabel 1. Andelen af pelsdyrbedrifter kombineret med landbrug har været nogenlunde konstant de seneste år, mens det totale antal bedrifter med pelsdyr har været faldende.

Oversigtstabel 1.

Pelsdyrbedrifter kombineret med landbrugsbedrifter

	2005	2006	2007	2008	2009
	antal				
Pelsdyrbedrifter	1 948	1 850	1 846	1 703	1 555
Heraf Pelsdyrbedrifter kombineret med landbrug	1 276	1 215	1 232	1 119	1 032
	pct.				
Pct. af pelsdyrbedrifter på landbrug	65,5	65,7	66,7	65,7	66,4

Oversigtstabel 1 viser udviklingen i antallet af pelsdyrbedrifter og andelen af bedrifterne, der er placeret på landbrugsbedrifter defineret i landbrugs- og gartneritællingen. Der er en større andel af pelsdyrfarmene/pelsdyrbesætningerne, der er tilknyttet landbrugsbedrifter fx ved lejeaftaler o.l.. Denne sammenhæng har det ikke været muligt at vise. Talmaterialet vedrørende pelsdyrbedrifter kombineret med landbrug dækker de tilfælde, hvor der er tale om samme indehaver af landbrugsbedrift og pelsdyrbedrift.

Når betegnelsen "Landbrug med pelsdyr" anvendes, er det et udtryk for, at oplysningerne omhandler de pelsdyrbedrifter, der er oplyst af Dansk Pelsdyravlerforening og samtidig indgår i Danmarks Statistiks landbrugsregister, mens "Landbrug" omfatter samtlige bedrifter, som er oplyst i landbrugs- og gartneritællingen.

Strukturen

Geografisk fordeling Den geografiske fordeling af pelsdyrbedrifter er vist for alle pelsdyrbedrifterne, der også har landbrug samt landbrug i alt. Bestanden er opgjort som antal avlstæver ultimo marts 2009.

Oversigtstabel 2 **Geografisk fordeling af pelsdyr. 2009**

	Antal bedrifter			Procentfordeling		
	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr	Landbrug	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr	Landbrug
	antal bedrifter			pct.		
Hele landet	1 555	1 039	41 384	100	100	100
Region Hovedstaden	18	9	2 328	1	1	6
København og Nordsjælland ¹ ..	9	5	1 824	1	0	4
Landsdel Bornholm	9	4	504	1	0	1
Region Sjælland	86	69	7 523	6	7	18
Region Syddanmark	381	266	11 300	25	26	27
Landsdel Fyn	48	34	3 491	3	3	8
Landsdel Syddjylland	333	232	7 809	21	22	19
Region Midtjylland	520	351	12 527	33	34	30
Landsdel Østjylland	93	55	5 941	6	5	14
Landsdel Vestjylland	427	296	6 586	27	28	16
Region Nordjylland	550	344	7 707	35	33	19

¹ Omfatter landsdelene Københavns By, Københavns omegn og Nordsjælland

Den geografiske fordeling af pelsdyrbedrifterne er stærkt koncentreret i Jylland. Mere end halvdelen af bedrifterne er placeret i Vestjylland og Nordjylland. I forhold til landbrugsbedrifternes andel er der forholdsvis flere pelsdyrbedrifter i Nordjylland og Vestjylland.

Brugernes aldersfordeling I oversigtstabel 3 er vist en sammenligning af brugernes alder for dem, der har pelsdyr, samt for dem, der har pelsdyr i forbindelse med landbrug og endelig for alle landbrugere. Det er dog ikke muligt at aldersfordele brugerne fra alle bedrifter, bl.a. fordi nogle af bedrifterne drives som selskaber.

Oversigtstabel 3 **Antal bedrifter fordelt efter brugernes alder. 2009**

	Antal bedrifter			Procentfordeling		
	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr	Landbrug	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr	Landbrug
I alt oplyst	1 415	1 004	39 699	100	100	100
Under 30 år	41	15	447	3	1	1
30-39 år	204	134	3 537	14	13	9
40-49 år	472	354	9 630	33	35	24
50-59 år	397	299	10 683	28	30	27
60-69 år	241	169	8 950	17	17	23
70 år og over ...	60	33	6 452	4	3	16
Uoplyst	140	28	1 685	•	•	•

Procentfordelingen af aldersgrupperne er foretaget på det oplyste antal. Heraf fremgår det, at der ikke er den store forskel, men måske lidt flere pelsdyravlere i de yngre aldersgrupper og lidt færre i den ældste gruppe end hvad, der er gældende for landbruget generelt.

Pelsdyrholdet

I Danmark er mink den dominerende pelsdyrart og 97 pct. af pelsdyrbedrifterne har mink jf. oversigtstabel 4. De fleste pelsdyrbedrifter er "rene" minkbedrifter, dvs. bedrifter hvor der kun er mink og ingen andre pelsdyr. Der er kun få pelsdyrbedrifter, som har flere forskellige arter af pelsdyr.

Oversigtstabel 4. Specialisering. 2009

	Antal besætninger		Procentfordeling	
	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr
Pelsdyr i alt	1 555	1 032	•	•
Mink	1 489	1 004	95,8	97,3
Ræve	12	7	0,8	0,7
Mink og ræve	9	•	0,6	•
Kun mink	1 477	997	95,0	96,6
Kun ræve	3	•	0,2	•
Chinchilla	63	26	4,1	2,5
Andre ¹	5	•	0,3	•

¹ Andre pelsdyr bedrifter er bedrifter med kaniner og ilder.

Der er væsentlig flere bedrifter med chinchilla end ræve. I 2009 var der 12 bedrifter med ræve og antallet er faldende, i 2005 var der 44 bedrifter.

Besætningsstørrelser Pelsdyrbedrifternes besætningsstørrelse er vist for mink, ræve og chinchilla jf. oversigtstabel 5, 6 og 7. Det er helt klart besætningerne med mink som er de største.

Oversigtstabel 5. Minktæver fordelt efter besætningsstørrelse. 2009

	Pelsdyr		Mink	Landbrug med mink
	Landbrug med pelsdyr			
	antal bedrifter		antal mink	
I alt	1 555	1 032	2 719 600	1 878 965
0 mink	66	28	0	0
1-99 mink	24	5	1 444	330
100-299 mink	85	38	15 532	7 672
300-499 mink	89	52	34 829	20 805
500-999 mink	284	205	207 481	150 294
1.000-1.999 mink	536	376	762 549	534 962
2.000 mink og over	471	328	1 697 765	1 164 902

I 2009 var 69 pct. af minkene på en landbrugsbedrift. Den gennemsnitlige besætningsstørrelse for en bedrift med mink var 1.826 tæver. 67 pct. af bedrifterne med mink har over 1.000 mink og her er 90 pct. af alle minkene. Størstedelen af de små minkbedrifter findes på bedrifter, hvor der ikke er tilknyttet landbrug.

Oversigtstabel 6. Rævetæver fordelt efter besætningsstørrelse. 2009

	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr	Ræve	Landbrug med ræve
	antal bedrifter		antal ræve	
I alt	1 555	1 032	1 420	1 116
0 ræve	1 543	1 025	0	0
1-99 ræve	6	3	139	85
100 ræve og over	6	4	1 281	1 031

Der er meget få bedrifter med ræve i Danmark. Den gennemsnitlige besætnings størrelse for ræve er 118 tæver, mens den gennemsnitlige besætningsstørrelse er 159 tæver for dem på en landbrugsbedrift.

Oversigtstabel 7. Chinchillatæver fordelt efter besætningsstørrelse. 2009

	Pelsdyr	Landbrug med pelsdyr	Chinchilla	Landbrug med chinchilla
	antal bedrifter		antal chinchilla	
I alt	1 555	1 032	14 230	6 617
0 chinchilla	1 492	1 006	0	0
1-99 chinchilla	25	10	1 339	578
100-299 chinchilla	25	10	4 245	1 883
300 chinchilla og over	13	6	8 646	4 156

Der er 63 bedrifter med chinchilla og den gennemsnitlige besætningsstørrelse er 226 chinchillaer. 26 landbrugsbedrifter har chinchilla og den gennemsnitlige besætningsstørrelse er 255 tæver.

Geografisk fordeling I oversigtstabellerne 9, 10 og 11 er vist den geografiske fordeling af henholdsvis mink, ræve og chinchilla.

Oversigtstabel 8. Geografisk fordeling af mink. 2009

	Mink	Landbrug med mink	Mink i alt	Landbrug med mink
	antal bedrifter i pct.		antal mink i pct.	
Hele landet	100	100	100	100
Region Hovedstaden	1	1	1	1
København og Nordsjælland	1	0	0	0
Landsdel Bornholm	1	0	1	0
Region Sjælland	5	6	4	5
Region Syddanmark	25	26	26	29
Landsdel Fyn	3	3	4	4
Landsdel Syddanmark	22	23	22	25
Region Midtjylland	34	34	40	38
Landsdel Østjylland	6	5	7	6
Landsdel Vestjylland	28	29	33	32
Region Nordjylland	35	33	29	28

Som for pelsdyr i alt – der væsentligst består af mink - er minkene også koncentreret i Nordjylland og Vestjylland, hvor over 60 pct. af minkbestanden befinder sig. 84 pct. af minkene er i Nordjylland, Vestjylland og Syddanmark.

Oversigtstabel 9. Geografisk fordeling af ræve. 2009

	Ræve	Landbrug med ræve	Ræve i alt	Landbrug med ræve
	antal bedrifter i pct.		antal ræve i pct.	
Hele landet	100	100	100	100
Region Hovedstaden, Region Sjælland og				
Region Syddanmark	17	14	24	22
Region Midtjylland	33	14	17	4
Region Nordjylland	50	71	59	75

Halvdelen af bestanden af ræve findes i Nordjylland – og 2/3 dele af alle rævene findes i Midtjylland og Nordjylland.

Oversigtstabel 10. Geografisk fordeling af chinchilla. 2009

	Chinchilla	Landbrug med chinchilla	Chinchilla i alt	Landbrug med chinchilla
	antal bedrifter i pct.		antal chinchilla i pct.	
Hele landet	100	100	100	100
Region Hovedstaden og Region Sjælland	10	12	7	11
Region Syddanmark	14	15	7	9
Region Midtjylland	22	19	29	44
Region Nordjylland	54	54	57	36

Som for mink og ræve er der en stor koncentration af chinchilla i Nordjylland, hvor der findes 54 pct. af besætningerne og 57 pct. af bestanden af chinchilla.

Oversigtstabel 11. Minkbedrifter fordelt efter brugers alder. 2009

	Antal		
	Bedrifter	Mink	Mink per bedrift
I alt	1 489	2 719 600	1 826
I alt oplyst	1 356	2 278 425	1 680
Under 30 år	41	53 681	1 309
30-39 år	197	369 957	1 878
40-49 år	451	896 580	1 988
50-59 år	383	593 919	1 551
60-69 år	228	303 810	1 333
70 år og derover	56	60 478	1 080
Uoplyst	133	441 175	3 317

Den gennemsnitlige størrelse på en minkbedrift er 1.800 tæver. De største besætninger er hvor der ingen oplysninger er på alder, hvilket hænger godt sammen med, at her er tale om andre selskabsformer end enkeltmandsbedrifter. Brugere under 30 år og over 60 år har små besætninger med relativ få dyr.

Specialanalyser af pelsdyrbedrifter

For en del karakteristika er der ikke oplysninger for landbruget generelt - dels kan det være lidt specielt, og dels undersøges det kun med års mellemrum. Efterfølgende er derfor vist nogle karakteristika, som kan være interessante i relation til pelsdyrbedrifterne.

Ejerformer Som omtalt i forbindelse med andelen af uoplyste ved aldersfordelingen er der en del bedrifter der er selskabsejet, men som det fremgår af oversigtstabel 11 er langt de fleste bedrifter enkeltmandsfirmaer.

Oversigtstabel 12. Ejerformer. 2009

	Pelsdyr		Landbrug med pelsdyr	
	antal bedrifter		pct.	
I alt	1 555	1 032	100,0	100,0
Enkeltmandsfirmaer	1 298	935	83,5	90,6
Interessentselskab (I/S)	117	69	7,5	6,7
Aktieselskaber (A/S)	17	2	1,1	0,2
Anpartselskaber (ApS)	74	16	4,8	1,6
Andet	43	9	2,8	0,9
Ingen kode	6	1	0,4	0,1

Enkeltmandsfirmaet er den dominerende ejerform 84 pct. af pelsdyrbedrifterne og 91 pct. af bedrifterne tilknyttet et landbrug er enkeltmandsejet. Derefter kommer interessentselskaber (I/S) med 7 pct.

Oversigtstabel 13. Pelsdyravlere fordelt efter deres alder og køn. 2009

	Mænd	Kvinder	I alt	Kvinder i pct.
I alt	...	...	1 555	...
I alt oplyst	1 307	108	1 415	7,6
Under 30 år	39	2	41	4,9
30-39 år	191	13	204	6,4
40-49 år	447	25	472	5,3
50-59 år	355	42	397	10,6
60-69 år	220	21	241	8,7
70 år og over	55	5	60	8,3
Uoplyst	...	...	140	...

Pelsdyravlerne er overvejende mænd kun 8 pct. er kvinder. Der er flest mandlige pelsdyravler i aldersgruppen 40-49 år, mens der er flest kvindelige pelsdyravlere i aldersgruppen 50-59 år.

Oversigtstabel 14. Brancheplaceringen af pelsdyrbedrifter. 2009

	Antal bedrifter		Procentfordeling	
	Hoved-brancher	Bi-brancher	Hoved-brancher	Bi-brancher
I alt	1 546	169	100	100
Pelsdyr	1 332	44	86	26
Landbrug	136	21	9	12
Jordbrug i øvrigt	12	11	1	7
Øvrige brancher	66	93	4	55
Uoplyst	9	1 386	•	•

Brancheplacering Af tabellen fremgår det, at 86 pct. af pelsdyrbedrifter havde pelsdyr som hovedbranche i Det Erhvervsstatistiske Register og 9 pct. havde landbrug som hovedbranche. 169 pelsdyrbedrifter var registreret med en bibranche i Det Erhvervsstatistiske Register. De 25 pct. havde pelsdyr som bibranche og 55 pct. havde en bibranche uden for jordbrugssektoren, men knap en tredjedel af disse har bibranchen bortforpagtningen, dvs. de bortforpagter deres jord.

Økonomi

Prisen på skind Prisen på skind svinger meget fra år til år, og ud over efterspørgslen det enkelte år er prisen bestemt af race, farve, køn og skindkvaliteten. Den gennemsnitlige pris på skind var i 2009 328 kr. for mink og 337 kr. for chinchilla.

Produktionen af minkskind var uændret 14,0 mio. skind i 2009, i forhold til 2008. I samme periode steg produktionen af chinchilla skind med 4.000 stk. til 34.000 stk. jf. tabel 1.

Salgsværdien i 2009 for pelsdyr var 4.6 mia. kr., svarende til 8 pct. af den totale salgsværdi for landbruget.

Baggrundsoplysninger

<i>Mere information</i>	www.statistikbanken.dk/pels3 .
<i>Seneste offentliggørelse</i>	<i>Pelsdyr og landbrug 2006</i> udkom 3. juli 2007 i serien <i>Landbrug 2007:13</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Næste offentliggørelse</i>	<i>Pelsdyr og landbrug 2010</i> udkommer ultimo oktober 2011 i Statistikbanken på www.statistikbanken.dk . <i>Pelsdyr og landbrug 2011</i> udkommer ultimo oktober 2012 i serien <i>Landbrug og fiskeri</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Henvendelse</i>	Mona Larsen, tlf. 39 17 33 99, mla@dst.dk

Kilder og metoder

<i>Læs mere i varedeklarationen</i>	På www.dst.dk/varedeklartation/830 er der en mere omfattende beskrivelse af kilder og metoder.
<i>Baggrund for undersøgelsen</i>	De EU-forordningsbestemte landbrugs- og gartneritællinger dækker ikke pelsdyravl. For Danmark er pelsdyravl imidlertid en så vigtig driftsgren, at det er nødvendigt med sammenhængende strukturoplysninger. Der er gennem årene blevet beregnet produktion og produktionsværdier for pelsdyrproduktionen, som indgår i landbrugssektorens produktionsværdier og publiceres i forbindelse hermed. Denne artikel er derfor udarbejdet for at give et mere fuldstændigt billede af produktionsgrenen: Pelsdyr.
<i>Omfanget</i>	Dansk Pelsdyravlerforening repræsenterer langt hovedparten af de danske pelsdyravlere, formentligt næsten 100 pct. Da Danmarks Statistik har som et erklæret mål at udarbejde en dækkende statistik med mindst muligt arbejde for erhvervet, har Danmarks Statistik afstået fra at medtage pelsdyr som en variabel ved landbrugs- og gartneritællingen og i stedet anvendt foreliggende oplysninger. Da Danmarks Statistik således ikke umiddelbart indhenter oplysninger om pelsdyrbestand for andre bedrifter end dem, der er med i Dansk Pelsdyravlerforening, er antallet af pelsdyrfarme betragtet som Dansk Pelsdyravlerforenings aktive medlemstal. Der kan være mindre forskelle i antal pelsdyrbedrifter opgjort i Danmarks Statistik og i Dansk Pelsdyravlerforening, idet Dansk Pelsdyravlerforening i videst muligt omfang har henført forskellige pelsdyrrejsers besætninger til den "fysiske farm", hvor de befinder sig. Disse oplysninger har Danmarks Statistik ikke hidtil kunnet nyttiggøre, hvorfor Danmarks Statistik har opgjort antal selvstændige besætninger - uanset hvor de fysisk befinder sig.
<i>Antal dyr</i>	Antal dyr i statistikken er antal avlstæver opgjort ultimo marts 2009.
<i>Grundmaterialet</i>	Fra Dansk Pelsdyravlerforening har Danmarks Statistik modtaget oplysninger om pelsdyrbestanden, medlemmernes navn og adresse. Fra Det Erhvervsstatistiske Register er inddraget oplysninger til en yderligere beskrivelse. Ved hjælp af dette er den geografiske placering bestemt, samt den branchemæssige placering, ejerform og ejerens køn og alder, samt sammenknytning med landbrugs- og gartneritællingen.
<i>Landbrugs- og gartneritællingen</i>	Det er således blevet muligt at kombinere oplysningerne fra landbrugs- og gartneritællingen med de pelsdyrfarme, der har kunnet matches med denne.

Landbrugs- og gartneritællingerne var senest i 1999 en totaltælling, siden har landbrugs- og gartneritællingerne været stikprøvetælling. Da landbrugs- og gartneritællingen er en stikprøve, er resultaterne fra tællingerne opregnet, hvilket også gælder landbrugsoplysningerne for pelsdyrbedrifterne og der er således tale om en vis usikkerhed på de opregnede tal. Da stikprøven er begrænset, sætter det en snæver grænse for hvor specificerede oplysninger, der kan publiceres.

Oplysninger om pris og mængder af solgte skind indhentes fra auktioner i København fur.

Når der i tabellerne anvendes betegnelsen "Landbrug med pelsdyr" omfatter disse alle de pelsdyrfarme, der har kunnet matches med landbrugsregistre - herunder også bedrifter, der er så små, at de falder under landbrugs- og gartneritællingens mindstegrænse, som er på 5 ha dyrket areal samt bedrifter med under 5 ha med en produktion svarende hertil.

Tabel 1. Salgsværdi for pelsdyr i alt

	2005	2006	2007	2008	2009
1.000 skind					
Årets produktion					
Mink	12 900	13 500	14 500	14 000	14 000
Ræve	20	10	...	...	...
Chinchilla	25	28	30	30	34
kr./skind					
Gennemsnitspris					
Mink	310	232	250	195	328
Ræve	438	426	...	...	...
Chinchilla	329	382	430	276	337
mio. kr.					
Værdi af skind					
Salgsværdi i alt	4 022,4	3 139,9	3 630,6	2 731,2	4 596,5
Mink	4 005,4	3 125,2	3 617,7	2 723,0	4 585,0
Ræve	8,8	4,0	...	...	...
Chinchilla	8,2	10,7	12,9	8,3	11,5
Besætningsforskydningernes værdi ...	49,5	27,5	-1,7	-14,6	-6,2

LANDBRUG OG FISKERI 2011:4

Statistiske Efterretninger

ISSN, 1904-0415

www.dst.dk/efterretninger

Salg: www.dst.dk/boghandel eller Tlf.: 43 22 73 00

Abonnement for 2011: 535 kr. som pdf.

Løssalg: 60 kr. + ekspeditionsgebyr

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø

Signaturforklaring:

- Nul

0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed

0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed

• Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

.. For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn

... Oplysning foreligger ikke

* Foreløbige eller anslåede tal

— | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.

Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige.

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.